

Citește cu atenție textele următoare, pentru a răspunde cerințelor formulate în continuare:

A. Lectura textului literar (40 de puncte):

*Ochi, strălucitoare stele,
Ochi frumoși ce-mpodobiți
Cerul visurilor mele,
De știți și voi să mințiți,*

*Dacă sunt amăgitoare
Lacrimile ce vărsați
Și văpăile-arzătoare
Și iubirea ce-arătați,*

*Voi, icoana-nsuflețită
A ascunselor simțiri,
Unde-i vecinic zugrăvită
Taina omeneștii firi.*

*Atunci, amăgiri-s toate...
Ziua-i noapte, noaptea-i zi.
Atunci... însă nu se poate!
Ochi !... Voi nu puteți minți!*

(Alexandru Vlahuță, *Ochii strălucitori*)

1. Numește și exemplifică două trăsături care susțin caracterul liric al textului. **(5 puncte)**
2. Explică, în 3-5 rânduri, semnificația unei metafore din primul catren al poeziei. **(5 puncte)**
3. Prezintă rolul stilistic al utilizării punctelor de suspensie în ultima strofă. **(5 puncte)**
4. Transcrie două structuri care constituie mărci ale subiectivității în textul dat. **(5 puncte)**
5. Redactează o compunere de cel puțin 25 de rânduri, în care să prezinți modul original în care Alexandru Vlahuță surprinde **relația dintre privire și trăire**, cu exemple și argumente din textul dat.

(20 de puncte, din care 15 pentru conținut și 5 pentru redactare)

B. Lectura textului nonliterar (30 de puncte):

Perla naturală este un obiect rotund din sidef, cu duritatea de 3,5-4, care este o combinație dintre carbonat de calciu (aragonita, calcita), cristale care determină luciul perlei și o substanță organică proteică numită conchin, respectiv, conchiolina.

Perlele se formează în natură (...) și iau naștere în corpul unor moluște-scoici, nautili, melci. Acestea au un corp moale, acoperit de un pliu al pielii numit manta, care secretă cochilia protectoare. Atunci când între cochilie și manta intră un grăunte de nisip sau un parazit, mantaua este iritată și secretă sidef, depunând în jurul aceluși corp straturi concentrice de material. Presupunerea că în condiții naturale un fir de nisip ajuns în scoică ar determina formarea perlei începe să fie respinsă tot mai mult de oamenii de știință. Jochen Schlüter, șeful muzeului mineralogic din Hamburg, presupune că răspunzătoare de formarea perlei ar fi celulele epiteliale rănite ale scoicii, care suferă de boala parazitară, scoica încercând neutralizarea parazitului prin învelire cu sidef.

(Pietre semiprețioase - Perla (mărgăritar), în www.pietresemipretioase.info)

1. Transcrie două cuvinte în care grupul de sunete *ie* să formeze un diftong, respectiv un hiat. **(5 puncte)**
2. Ilustrează, în enunțuri proprii, câte un sens figurat pentru cuvintele *perlă* și *manta*. **(5 puncte)**
3. Selectează două structuri în care verbul *a fi* are valori morfologice diferite, pe care le vei preciza. **(5 puncte)**
4. Indică valoarea morfologică și funcția sintactică pentru cuvintele subliniate. **(5 puncte)**
5. Explică frecvența termenilor științifici în text. **(5 puncte)**

6. Identifică două elemente ale situației de comunicare, evidențiind particularitățile acestora în textul nonliterar. **(5 puncte)**

Subiectul al II-lea

(20 de puncte)

Privește cu atenție imaginea de mai jos, apoi rezolvă sarcinile de lucru formulate în continuare:

Johannes Vermeer, *Fata cu cerceș de perle*

1. Prezintă, în 10 rânduri, rolul cromaticii în organizarea tabloului, urmărind relația dintre ansamblu și detalii. **(5 puncte)**

2. Redactează o compunere de cel puțin 25 de rânduri despre **expresivitatea portretului (detalii, culoare, armonie, privire, fundal)**, valorificând și sugestiile textului literar de la Subiectul I.A.

Pentru obținerea punctajului acordat, vei avea în vedere:

- adecvarea conținutului la cerință, în spiritul creativității și al originalității;
- utilizarea a patru expresii din textul literar suport;
- propunerea unui titlu sugestiv;
- respectarea normelor de redactare și de exprimare scrisă.

(15 puncte)

Notă: toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 100 de puncte.

Timp de lucru: 3 ore.

